Εθνική νομοθεσία

Tyskland

Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας είναι ένα δημοκρατικό, ομοσπονδιακό και κοινωνικό κράτος δικαίου. Μαζί με τα θεμελιώδη δικαιώματα, οι αρχές του δημοκρατικού, ομοσπονδιακού και κοινωνικού κράτους δικαίου αποτελούν τον απαράβατο πυρήνα του γερμανικού Συντάγματος, του οποίου την τήρηση διασφαλίζει το Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο (Bundesverfassungsgericht).

Πηγές δικαίου

Ο Θεμελιώδης Νόμος (Grundgesetz) είναι το γερμανικό σύνταγμα. Αυτός θέτει το πλαίσιο της έννομης τάξης και της κλίμακας αξιών στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Στον Θεμελιώδη Νόμο καθορίζονται ιδίως τα ακόλουθα:

τα θεμελιώδη δικαιώματα ως ανώτατες κατευθυντήριες αρχές

η θεμελιώδης δομή και οι βασικές διαρθρωτικές αρχές του κράτους και των ανώτερων οργάνων του

οι αρχές βάσει των οποίων διεξάγονται οι εκλογές για την ανάδειξη της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής (Bundestag)

το καθεστώς και τα δικαιώματα των ελεύθερα εκλεγμένων βουλευτών της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής

ο τρόπος οργάνωσης και διεξαγωγής των εργασιών της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής·

τα καθήκοντα και η οργάνωση του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου (συμμετοχή των ομόσπονδων κρατών σε ομοσπονδιακό επίπεδο)·

η κατανομή των νομοθετικών και διοικητικών αρμοδιοτήτων μεταξύ της ομοσπονδιακής κυβέρνησης και των ομόσπονδων κρατών·

οι βασικές αρχές της οργάνωσης των δικαστηρίων.

Είδη νομικών πράξεων — περιγραφή

Οι βασικότερες **γραπτές πηγές** του γερμανικού εγχώριου δικαίου είναι ο Θεμελιώδης Νόμος, οι **νόμοι**, τα **κανονιστικά διατάγματα** και οι **κανονιστικές πράξεις αυτοδιοικούμενων οργανισμών**.

Νόμοι

Νόμος κατά την ουσιαστική έννοια είναι αφηρημένος και γενικός κανόνας με εξωτερική ισχύ, ενώ νόμος κατά την τυπική έννοια είναι νομική διάταξη που θεσπίζεται από τα αρμόδια νομοθετικά όργανα σύμφωνα με τη συνταγματική διαδικασία.

Η Γερμανία είναι **ομοσπονδιακό κράτος, αποτελούμενο από 16 ομόσπονδα κράτη**. Ως εκ τούτου, υπάρχουν **ομοσπονδιακοί νόμοι**, οι οποίοι ισχύουν σε ολόκληρη την επικράτεια της Ομοσπονδίας, και **νόμοι των ομόσπονδων κρατών**, οι οποίοι ισχύουν μόνο στο οικείο ομόσπονδο κράτος. Κάθε ομόσπονδο κράτος διαθέτει δικό του σύνταγμα, καθώς και, εντός των ορίων των εξουσιών που του παρέχει ο Θεμελιώδης Νόμος, το δικαίωμα να θεσπίζει νόμους, κανονιστικά διατάγματα και κανονιστικές πράξεις αυτοδιοικούμενων οργανισμών.

Οι **νομοθετικές αρμοδιότητες** της Ομοσπονδίας και των ομόσπονδων κρατών ρυθμίζονται αναλυτικά στον Θεμελιώδη Νόμο. Τα ομόσπονδα κράτη διαθέτουν τη νομοθετική αρμοδιότητα στον βαθμό που αυτή δεν έχει απονεμηθεί με τον Θεμελιώδη Νόμο στην Ομοσπονδία. Οι κύριες νομοθετικές εξουσίες της Ομοσπονδίας απορρέουν από τα άρθρα 71 έως 74 του Θεμελιώδους Νόμου. Επιπλέον, περαιτέρω νομοθετικές αρμοδιότητες της Ομοσπονδίας προβλέπονται σε διάσπαρτες διατάξεις του Θεμελιώδους Νόμου.

Αποκλειστική νομοθετική αρμοδιότητα της Ομοσπονδίας

Στους τομείς που υπάγονται στην αποκλειστική νομοθετική αρμοδιότητα της Ομοσπονδίας, τα ομόσπονδα κράτη έχουν την εξουσία να νομοθετούν μόνον αν και στο μέτρο που εξουσιοδοτούνται συναφώς ρητά από ομοσπονδιακό νόμο (άρθρο 71 του Θεμελιώδους Νόμου).

Σύμφωνα με το άρθρο 73 του Θεμελιώδους Νόμου, η Ομοσπονδία διαθέτει αποκλειστική νομοθετική αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, στους ακόλουθους τομείς: εξωτερική πολιτική, άμυνα (συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του άμαχου πληθυσμού), ιθαγένεια, ελεύθερη κυκλοφορία, διαβατήρια, εγγραφή διαμονής και ταυτότητες, εισερχόμενη και εξερχόμενη μετανάστευση και έκδοση, νόμισμα και χρήμα, ενότητα του τελωνειακού και εμπορικού χώρου, αεροπορικές μεταφορές, συνεργασία μεταξύ της Ομοσπονδίας και των ομόσπονδων κρατών όσον αφορά το ποινικό έργο της αστυνομίας, και νομοθεσία για τα όπλα και τις εκρηκτικές ύλες.

Συντρέχουσες νομοθετικές αρμοδιότητες

Στους τομείς που υπάγονται σε συντρέχουσες νομοθετικές αρμοδιότητες, τα ομόσπονδα κράτη δικαιούνται να θεσπίζουν νόμους αν και στο μέτρο που η Ομοσπονδία δεν ασκεί τη νομοθετική αρμοδιότητά της στον οικείο τομέα (άρθρο 72 του Θεμελιώδους Νόμου). Συντρέχουσα νομοθετική αρμοδιότητα υπάρχει, μεταξύ άλλων, στους ακόλουθους τομείς: αστικό δίκαιο, ποινικό δίκαιο, οδική κυκλοφορία, δίκαιο των σωματείων, δίκαιο της διαμονής και της εγκατάστασης αλλοδαπών, δίκαιο της οικονομίας, εργατικό δίκαιο, δίκαιο κοινωνικής ασφάλισης και ορισμένες πτυχές της προστασίας του καταναλωτή. Σε ορισμένους τομείς που απαριθμούνται στο άρθρο 74 του Θεμελιώδους Νόμου ως υπαγόμενοι στο πεδίο της συντρέχουσας νομοθετικής αρμοδιότητας, η Ομοσπονδία δικαιούται να νομοθετεί μόνον αν και στον βαθμό που η καθιέρωση ισοδύναμων συνθηκών διαβίωσης σε ολόκληρη την ομοσπονδιακή επικράτεια ή η διαφύλαξη της νομικής ή οικονομικής ενότητας καθιστούν την ομοσπονδιακή ρύθμιση αναγκαία για το εθνικό συμφέρον.

Κανονιστικό διάταγμα

Κανονιστικό διάταγμα είναι αφηρημένος και γενικός κανόνας με εξωτερική ισχύ, ο οποίος εκδίδεται από την εκτελεστική εξουσία βάσει αντίστοιχης νομοθετικής εξουσιοδότησης.

Κανονιστικές πράξεις αυτοδιοικούμενων οργανισμών

Κανονιστική πράξη αυτοδιοικούμενου οργανισμού είναι αφηρημένη και γενική νομοθετική διάταξη που μπορεί να θεσπιστεί από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου στο πλαίσιο της αυτονομίας που του παρέχει ο νόμος και είναι δεσμευτική έναντι προσώπων που ανήκουν σε αυτό ή υπόκεινται σ' αυτό.

Νομικό καθεστώς του εθιμικού δικαίου και της νομολογίας

Επιπλέον των γραπτών πηγών δικαίου, ως **άγραφες πηγές δικαίου**, υπάρχουν οι γενικά παραδεκτοί κανόνες του διεθνούς δικαίου και το έθιμο. Η νομολογία δεν αποτελεί, καταρχήν, πηγή δικαίου, παρά τον σημαντικό ρόλο της στην πράξη. Μόνον ορισμένες αποφάσεις του Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου έχουν ισχύ νόμου.

Διεθνείς πηγές δικαίου και δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το άρθρο 25 του Θεμελιώδους Νόμου προσδίδει ειδικό ρόλο στους γενικά παραδεκτούς κανόνες του διεθνούς δικαίου στην εθνική έννομη τάξη — αποτελούν μέρος του ομοσπονδιακού δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 25 πρώτο εδάφιο του Θεμελιώδους Νόμου και, σύμφωνα με το άρθρο 25 δεύτερο εδάφιο του Θεμελιώδους Νόμου, υπερισχύουν των νόμων· ως εκ τούτου, οι γενικά παραδεκτοί κανόνες του διεθνούς δικαίου κατατάσσονται στην εθνική ιεραρχία των κανόνων δικαίου μεταξύ του Συντάγματος και του νόμου.

Κατά το άρθρο 59 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του Θεμελιώδους Νόμου, οι διεθνείς συμβάσεις που αφορούν ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ομοσπονδιακής νομοθεσίας χρειάζονται την έγκριση των αρμόδιων αρχών υπό τη μορφή ομοσπονδιακού νόμου προκειμένου να τεθούν σε εφαρμογή στην εθνική έννομη τάξη. Κατ' αυτόν τον τρόπο, αποκτούν επίσης (μόνο) το καθεστώς ομοσπονδιακού νόμου στην εθνική έννομη τάξη.

Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ειδικές συνταγματικές απαιτήσεις ισχύουν για τη συμμετοχή της Γερμανίας στην ΕΕ (άρθρο 23 του Θεμελιώδους Νόμου) και για άλλες περιπτώσεις μεταβίβασης κυριαρχικών δικαιωμάτων σε διεθνείς οργανισμούς (άρθρο 24 του Θεμελιώδους Νόμου) μέσω της σύναψης διεθνών συμβάσεων.

Υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 23 του Θεμελιώδους Νόμου, το πρωτογενές δίκαιο της ΕΕ τίθεται σε εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο στη Γερμανία σύμφωνα με τον αναγκαίο νόμο έγκρισης και το άμεσα εφαρμοστέο παράγωγο δίκαιο της ΕΕ (π.χ. κανονισμοί) είναι, σε αυτή τη βάση, άμεσα εφαρμοστέο στη Γερμανία, ενώ· το παράγωγο δίκαιο που απαιτεί μεταφορά στο εθνικό δίκαιο (π.χ. οδηγίες) τίθεται σε εφαρμογή κατ' αρχήν στη Γερμανία μόνο μέσω των εθνικών πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο· σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ, η υπεροχή του δικαίου της Ένωσης ισχύει κατ' αρχήν σε περίπτωση σύγκρουσης με το εθνικό δίκαιο, από την οποία προκύπτει απαίτηση σύμφωνης με το ενωσιακό δίκαιο ερμηνείας του εθνικού δικαίου, στο μέτρο που το τελευταίο αφήνει περιθώρια ερμηνείας.

Σημαντικότερες πράξεις / νομοθεσία

Πολιτειακό δίκαιο

Θεμελιώδης Νόμος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας (GG) — αγγλική μετάφραση

Νόμος σχετικά με το Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο (BVerfGG) — αγγλική μετάφραση

Αστικό δίκαιο

Αστικός Κώδικας (BGB) — αγγλική μετάφραση

Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας (ZPO) — αγγλική μετάφραση

Εμπορικό δίκαιο

Εμπορικός Κώδικας (HGB) — αγγλική μετάφραση

Νόμος περί ανωνύμων εταιρειών (AktG) — αγγλική μετάφραση

Νόμος περί εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (GmbHG) — αγγλική μετάφραση

Διοικητικό δίκαιο

Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας (VwGO) — αγγλική μετάφραση

Νόμος περί διοικητικής διαδικασίας (VwVfG)

Ποινικό δίκαιο

Ποινικός Κώδικας (StGB) — αγγλική μετάφραση

Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (StPO) — αγγλική μετάφραση

Ιεραρχία κανόνων δικαίου

Ο **Θεμελιώδης Νόμος** βρίσκεται στην **κορυφή** της ιεραρχίας των εγχώριων κανόνων δικαίου. Υπερισχύει κάθε άλλης εγχώριας πηγής δικαίου. Ως **Σύνταγμα**, αποτελεί τη βάση ολόκληρης της γερμανικής έννομης τάξης. Κάθε νομική διάταξη που θεσπίζεται στη Γερμανία πρέπει να είναι συμβατή με τον Θεμελιώδη Νόμο από άποψη τόσο τύπου όσο και ουσίας. Συναφώς, το άρθρο 20 παράγραφος 3 του Θεμελιώδους Νόμου ορίζει ότι η νομοθετική εξουσία δεσμεύεται από τη συνταγματική τάξη, η δε εκτελεστική και η δικαστική εξουσία από τον νόμο και το δίκαιο. Εξάλλου, η νομοθετική, η εκτελεστική και η δικαστική εξουσία δεσμεύονται από τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στα άρθρα 1 έως 19 του Θεμελιώδους Νόμου, τα οποία αποτελούν άμεσα εφαρμοστέο δίκαιο (άρθρο 1 παράγραφος 3). Η υπεροχή του Θεμελιώδους Νόμου διαφυλάσσεται εντέλει από το Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο. Μόνο το Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο μπορεί να κηρύξει κοινοβουλευτικό νόμο άκυρο λόγω αντισυνταγματικότητας.

Το άρθρο 79 παράγραφος 2 ορίζει ότι ο Θεμελιώδης Νόμος μπορεί να τροποποιηθεί μόνο με πλειοψηφία δύο τρίτων των βουλευτών της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής και δύο τρίτων των ψήφων στο Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο (Bundesrat). Το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο είναι το όργανο μέσω του οποίου τα ομόσπονδα κράτη συμμετέχουν στη θέσπιση νομοθεσίας και στη διοίκηση της Ομοσπονδίας, καθώς και στα θέματα που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ορισμένα **βασικά στοιχεία του Θεμελιώδους Νόμου**, και συγκεκριμένα η διάρθρωση της Ομοσπονδίας σε ομόσπονδα κράτη, η θεμελιώδης αρχή της σύμπραξης των ομόσπονδων κρατών στη νομοθέτηση και οι θεμελιώδεις αρχές που κατοχυρώνονται στα άρθρα 1 και 20, **δεν υπόκεινται** σε **αναθεώρηση** (άρθρο 79 παράγραφος 3, λεγόμενη **ρήτρα απαραγράπτου** ως εγγύηση της ύπαρξης θεμελιωδών συνταγματικών επιλογών του Θεμελιώδους Νόμου).

Οι **γενικά παραδεκτοί κανόνες του διεθνούς δικαίου** κατατάσσονται ιεραρχικά κάτω από το Σύνταγμα, αλλά πάνω από τους νόμους της Ομοσπονδίας και των ομόσπονδων κρατών. Σε αυτούς περιλαμβάνονται το διεθνές εθιμικό δίκαιο και οι γενικές αρχές του διεθνούς δικαίου, όχι όμως το συμβατικό διεθνές δίκαιο. Ο Θεμελιώδης Νόμος ορίζει ρητά ότι οι γενικά παραδεκτοί κανόνες του διεθνούς δικαίου αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ομοσπονδιακού δικαίου, ότι υπερέχουν των νόμων και ότι γεννούν ευθέως δικαιώματα και υποχρεώσεις για όσους κατοικούν στην ομοσπονδιακή επικράτεια (άρθρο 25). Στους γενικά παραδεκτούς κανόνες διεθνούς δικαίου που παράγουν έννομες συνέπειες για τα άτομα (δηλαδή που προστατεύουν τα άτομα) περιλαμβάνονται ιδίως οι κανόνες αναγκαστικού δημόσιου διεθνούς δικαίου που κατοχυρώνουν ανθρώπινα δικαιώματα, η εγγύηση προσήκουσας έννομης προστασίας για τους αλλοδαπούς και η «αρχή της ειδικότητας», σύμφωνα με την οποία οι ποινικές διαδικασίες περιορίζονται από τους όρους της άδειας έκδοσης του εκδόσαντος αλλοδαπού κράτους.

Οι απλοί **νόμοι** κατατάσσονται ιεραρχικά κάτω από το Σύνταγμα. Θεσπίζονται **από τη Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή σε σύμπραξη με το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο**. Νομοσχέδια μπορούν να υποβληθούν στη Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο ή από βουλευτές της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής (από κοινοβουλευτική ομάδα ή από τουλάχιστον το 5 % των βουλευτών της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής). Ο Θεμελιώδης Νόμος προσδιορίζει τις περιπτώσεις στις οποίες η νομοθετική απόφαση της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής χρήζει της έγκρισης του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου (σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύονται από το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο στον ιστότοπο του, επί του παρόντος, της έγκρισης του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου χρήζει περίπου το 38 % του συνόλου των νόμων). Ως προς τους λοιπούς νόμους, το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο μπορεί απλώς να προβάλει αντιρρήσεις, τις οποίες η Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή μπορεί να απορρίψει. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής και του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου, μπορεί να συγκληθεί μια κοινή επιτροπή για την εξέταση των νομοσχεδίων (η λεγόμενη Επιτροπή Διαμεσολάβησης). Η εν λόγω επιτροπή απαρτίζεται από ίσο αριθμό μελών από τη Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή και από το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο (επί του παρόντος 16 μέλη από το καθένα). Καθήκον της Επιτροπής Διαμεσολάβησης είναι η επεξεργασία προτάσεων για την επίτευξη συμφωνίας, αν και δεν μπορεί να λάβει η ίδια αποφάσεις για λογαριασμό της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής και του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου.

Τα **κανονιστικά διατάγματα** κατατάσσονται ιεραρχικά κάτω από τους νόμους. Εκδίδονται από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, ομοσπονδιακό υπουργό ή την κυβέρνηση ομόσπονδου κράτους. Οι **κανονιστικές πράξεις αυτοδιοικούμενων οργανισμών** κατατάσσονται ιεραρχικά κάτω από τα κανονιστικά διατάγματα. Εκδίδονται από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (π.χ. δημοτική αρχή).

Νομοθετική διαδικασία

Η **νομοθέτηση** αποτελεί στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας έργο των κοινοβουλίων. Η **Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή** αποτελεί, επομένως, το σημαντικότερο νομοθετικό όργανο. **Αποφασίζει** —με τη σύμπραξη του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου— **για όλους τους νόμους που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων της Ομοσπονδίας**.

Βάσει του ομοσπονδιακού συστήματος της Γερμανίας, στα **ομόσπονδα κράτη** ανήκει σημαντικό τμήμα της κρατικής εξουσίας και, ως εκ τούτου, το **Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο συμμετέχει επίσης στη νομοθετική διαδικασία**. Όλοι οι νόμοι υποβάλλονται στο Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο για ψηφοφορία και αυτό μπορεί —όταν πρόκειται για νόμο που χρήζει της έγκρισης του— ακόμη και να προκαλέσει την απόρριψη ορισμένων νόμων.

Νομοθετική πρωτοβουλία

Τα περισσότερα σχέδια και προτάσεις νόμου καταρτίζονται από την **ομοσπονδιακή κυβέρνηση**. Ως το κεντρικό καθοδηγητικό επίπεδο της εκτελεστικής εξουσίας, διαθέτει τη μεγαλύτερη εμπειρία στην εφαρμογή της νομοθεσίας και άμεση γνώση των τομέων για τους οποίους απαιτούνται στην πράξη νέες νομοθετικές διατάξεις.

Ωστόσο, σχέδια νέων νόμων δεν καταρτίζει μόνο η ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Το **Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο** έχει επίσης το δικαίωμα να υποβάλλει νομοσχέδια.

Ομοίως, **οι βουλευτές και οι κοινοβουλευτικές ομάδες της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής** μπορούν να υποβάλουν στην Ομοσπονδιακή Βουλή σχέδια νέων ή τροποποιητικών νόμων.

Τα εν λόγω νομοσχέδια εξετάζονται, συζητούνται και ψηφίζονται στη Βουλή, σύμφωνα με λεπτομερώς καθοριζόμενη διαδικασία.

Πρωτοβουλίες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης ή του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου

Όταν η **ομοσπονδιακή κυβέρνηση** επιθυμεί τη θέσπιση ή την τροποποίηση ενός νόμου, ο/η ομοσπονδιακός/-ή καγκελάριος πρέπει αρχικά να παραπέμψει το σχετικό νομοσχέδιο στο **Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο**.

Κατά κανόνα, το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο διαθέτει προθεσμία έξι εβδομάδων για να υποβάλει τις **παρατηρήσεις** του επί του νομοσχεδίου, στις οποίες η κυβέρνηση μπορεί με τη σειρά της να απαντήσει εγγράφως. Στη συνέχεια, ο/η ομοσπονδιακός/-ή καγκελάριος διαβιβάζει το νομοσχέδιο στη Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή με τις παρατηρήσεις του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου. Από τη διαδικασία αυτή **εξαιρείται** ο **νόμος για τον προϋπολογισμό**: Για τον εν λόγω νόμο, το νομοσχέδιο αποστέλλεται ταυτόχρονα στο Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο και στη Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή.

Παρόμοια διαδικασία εφαρμόζεται ως προς τις νομοθετικές πρωτοβουλίες του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου. Όταν η πλειοψηφία των μελών του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου αποφασίσει ορισμένο νομοσχέδιο, το νομοσχέδιο αποστέλλεται αρχικά στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση διατυπώνει τη γνώμη της, κατά κανόνα εντός έξι εβδομάδων, και στη συνέχεια διαβιβάζει το νομοσχέδιο στη Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή.

Πρωτοβουλίες βουλευτών της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής

Νομοσχέδια μπορούν επίσης να δρομολογηθούν από βουλευτές της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής: είτε από **τουλάχιστον μία κοινοβουλευτική ομάδα είτε από τουλάχιστον το πέντε τοις εκατό των βουλευτών της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής**.

Τα νομοσχέδια που υποβάλλονται με τον τρόπο αυτό δεν χρειάζεται να υποβληθούν πρώτα στο Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο. Για τον λόγο αυτόν, η κυβέρνηση υποβάλλει τα ιδιαιτέρως **επείγοντα νομοσχέδια** μέσω των κυβερνητικών κοινοβουλευτικών ομάδων της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής.

Συζήτηση του νομοσχεδίου και ψήφιση του νόμου

Διανομή της πρότασης

Πριν από τη συζήτηση νομοσχεδίου στη Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή, αυτό πρέπει πρώτα να υποβληθεί στον πρόεδρο της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής και έπειτα να καταχωρισθεί από τις διοικητικές υπηρεσίες.

Στη συνέχεια διανέμεται σε όλα τα μέλη της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής και του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου, καθώς και στα ομοσπονδιακά υπουργεία, είτε σε έντυπη μορφή είτε, κατά κανόνα, με ηλεκτρονικά μέσα.

Η ένταξη του νομοσχεδίου στην **ημερήσια διάταξη της ολομέλειας** σηματοδοτεί την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου της διαδρομής του. Πλέον, το νομοσχέδιο βρίσκεται πριν από τη δημόσια και **επίσημη υποβολή** του προς συζήτηση στη Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή.

Τρεις αναγνώσεις στην ολομέλεια

Κατά κανόνα, τα νομοσχέδια υποβάλλονται σε **τρεις διασκέψεις** της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής — οι διασκέψεις αυτές είναι γνωστές ως **αναγνώσεις**.

Κατά την πρώτη ανάγνωση, συζήτηση πραγματοποιείται μόνο αν αυτό συμφωνηθεί από το Συμβούλιο των Πρεσβυτέρων (Ältestenrat — διευθυντικό όργανο της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής) ή ζητηθεί από κάποια από τις κοινοβουλευτικές ομάδες. Ως επί το πλείστον, αυτό συμβαίνει όταν η νομοθετική πρόταση είναι ιδιαίτερα αμφιλεγόμενη ή εμφανίζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το κοινό.

Κύριος στόχος της πρώτης ανάγνωσης είναι ο **ορισμός μίας ή περισσότερων επιτροπών** για να εξετάσουν το νομοσχέδιο και να το προετοιμάσουν για τη δεύτερη ανάγνωση. Αυτό γίνεται βάσει συστάσεων του Συμβουλίου των Πρεσβυτέρων.

Αν οριστούν περισσότερες επιτροπές, μία από αυτές ορίζεται ως κυρίως αρμόδια. Στην εν λόγω επιτροπή ανατίθεται η ευθύνη για την πρόοδο της διαδικασίας. Οι άλλες επιτροπές έχουν γνωμοδοτικό ρόλο.

Νομοθετικό έργο στις επιτροπές

Το **αναλυτικό νομοθετικό έργο** λαμβάνει χώρα στις μόνιμες επιτροπές, οι οποίες περιλαμβάνουν μέλη από όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες. Τα μέλη της επιτροπής εξοικειώνονται με το υλικό και το συζητούν κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεών τους. Μπορούν επίσης να καλέσουν εμπειρογνώμονες και εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων σε δημόσιες ακροάσεις.

Παράλληλα με το έργο που πραγματοποιείται από τις επιτροπές, οι κοινοβουλευτικές ομάδες σχηματίζουν **ομάδες εργασίας**, στις οποίες εξετάζουν τα σχετικά θέματα και καθορίζουν τις θέσεις τους.

Η δημιουργία «γεφυρών» μεταξύ των κοινοβουλευτικών ομάδων στις επιτροπές δεν είναι ασυνήθιστη. Ο διάλογος μεταξύ των κοινοβουλευτικών ομάδων της κυβέρνησης και της αντιπολίτευσης έχει ως αποτέλεσμα τα περισσότερα νομοσχέδια να αναθεωρούνται, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό.

Μετά τη λήξη των συζητήσεων, **η κυρίως αρμόδια επιτροπή υποβάλλει στην ολομέλεια έκθεση** σχετικά με την πορεία και τα αποτελέσματα των συζητήσεών της. Η **σύσταση απόφασης** αποτελεί τη βάση για τη δεύτερη ανάγνωση, η οποία πραγματοποιείται πλέον στην ολομέλεια.

Συζήτηση κατά τη δεύτερη ανάγνωση

Πριν από τη δεύτερη ανάγνωση, όλοι οι βουλευτές λαμβάνουν σε έντυπη μορφή τη δημοσιευμένη **σύσταση απόφασης**. Επομένως, είναι καλά προετοιμασμένοι για τη συζήτηση. Επιπλέον, οι κοινοβουλευτικές ομάδες συντονίζουν εκ νέου τις θέσεις τους σε εσωτερικές συνεδριάσεις πριν από τη συζήτηση, προκειμένου να παρουσιάσουν ενιαίο μέτωπο στη δημόσια δεύτερη ανάγνωση.

Μετά τη γενική συζήτηση, όλες οι διατάξεις που περιέχονται στο νομοσχέδιο μπορούν να εξετασθούν μεμονωμένα. Ωστόσο, κατά κανόνα, η ολομέλεια ψηφίζει απευθείας επί του νομοσχεδίου στο σύνολό του.

Κάθε βουλευτής της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής μπορεί να καταθέσει **προτάσεις τροπολογιών**, οι οποίες εξετάζονται απευθείας στην ολομέλεια. Αν η ολομέλεια εγκρίνει τροπολογίες, η νέα έκδοση του νομοσχεδίου πρέπει καταρχάς να τυπωθεί και να διανεμηθεί. Ωστόσο, η διαδικασία αυτή μπορεί να συντομευθεί με τη συγκατάθεση των δύο τρίτων των παρόντων βουλευτών. Στην περίπτωση αυτή, είναι δυνατή η άμεση έναρξη της τρίτης ανάγνωσης.

Ψηφοφορία κατά την τρίτη ανάγνωση

Κατά την τρίτη ανάγνωση πραγματοποιείται νέα συζήτηση μόνον αν αυτό ζητηθεί από κοινοβουλευτική ομάδα ή από τουλάχιστον το πέντε τοις εκατό των βουλευτών της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής.

Στο παρόν στάδιο, προτάσεις τροπολογιών δεν μπορούν πλέον να κατατεθούν από μεμονωμένους βουλευτές, αλλά μόνο από κοινοβουλευτικές ομάδες ή από το πέντε τοις εκατό των βουλευτών της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής, ενώ οι εν λόγω προτάσεις τροπολογιών μπορούν να αφορούν μόνο τροπολογίες που εγκρίθηκαν κατά τη δεύτερη ανάγνωση.

Στο **τέλος της τρίτης ανάγνωσης** πραγματοποιείται η **τελική ψηφοφορία**. Ο πρόεδρος της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής ζητεί τις ψήφους υπέρ του νομοσχεδίου, τις ψήφους κατά του νομοσχεδίου και τις αποχές, και οι βουλευτές σηκώνονται από τη θέση τους για να απαντήσουν.

Αν το νομοσχέδιο εξασφαλίσει την αναγκαία πλειοψηφία στη Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή, **διαβιβάζεται στο Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο ως νόμος**.

Έγκριση του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου

Μέσω του **Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου**, τα **ομόσπονδα κράτη** συμμετέχουν στη θέσπιση κάθε νόμου. Τα συναφή **δικαιώματά τους σύμπραξης** καθορίζονται επακριβώς.

Το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο δεν μπορεί να τροποποιήσει νόμο που έχει εγκριθεί από τη Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή. Ωστόσο, αν δεν εγκρίνει τον νόμο, μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση της **Επιτροπής Διαμεσολάβησης**. Η Επιτροπή Διαμεσολάβησης απαρτίζεται από ίσο αριθμό μελών από τη Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή και από το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο.

Για ορισμένους νόμους, τους λεγόμενους **χρήζοντες έγκρισης νόμους**, η έγκριση του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου αποτελεί υποχρεωτική προϋπόθεση. Πρόκειται, για παράδειγμα, για νόμους που υποχρεώνουν τα ομόσπονδα κράτη να χορηγούν παροχές σε χρήμα στους πολίτες ή αφορούν τη διοικητική αρμοδιότητα των ομόσπονδων κρατών.

Ως προς τους **νόμους για τους οποίους το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο μπορεί απλώς να προβάλει αντιρρήσεις**, οι εν λόγω νόμοι μπορούν να τεθούν σε ισχύ ακόμη και αν δεν επιτευχθεί συμφωνία στην Επιτροπή Διαμεσολάβησης. Ωστόσο, προς τον σκοπό αυτό απαιτείται νέα ψηφοφορία στη Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή και υπερψήφιση του νόμου με απόλυτη πλειοψηφία.

Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. τον ιστότοπο της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Βουλής και του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συμβουλίου.

Έκδοση, δημοσίευση και έναρξη ισχύος

Αφού το νομοσχέδιο εγκριθεί από τη Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή και το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Συμβούλιο, πρέπει να περάσει από ορισμένα ακόμη στάδια για να τεθεί σε ισχύ.

Καταρχάς, ο εγκριθείς νόμος τυπώνεται και διαβιβάζεται στον/στην ομοσπονδιακό/-ή καγκελάριο και στον/στην αρμόδιο/-α ομοσπονδιακό/-ή υπουργό για προσυπογραφή.

Στη συνέχεια, ο νόμος διαβιβάζεται προς έκδοση στον/στην πρόεδρο της Ομοσπονδίας. Αυτός/Αυτή εξετάζει αν η διαδικασία θέσπισης του νόμου συνάδει με τις συνταγματικές διατάξεις και αν το περιεχόμενο του νόμου προσκρούει προφανώς στον Θεμελιώδη Νόμο. Μετά τη διενέργεια των ελέγχων αυτών, ο/η πρόεδρος της Ομοσπονδίας υπογράφει τον νόμο και δίνει εντολή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα Ομοσπονδιακής Νομοθεσίας (Bundesgesetzblatt).

Με τον τρόπο αυτόν, ο νόμος δημοσιεύεται. Αν ο νόμος δεν ορίζει συγκεκριμένη ημερομηνία έναρξης της ισχύος του, αυτή επέρχεται αυτομάτως τη 14η ημέρα από τη δημοσίευση του οικείου φύλλου της Εφημερίδας Ομοσπονδιακής Νομοθεσίας.

Τρόποι επίλυσης συγκρούσεων μεταξύ διαφορετικών πηγών δικαίου

Ο Θεμελιώδης Νόμος ρυθμίζει επίσης την περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ ομοσπονδιακού δικαίου και δικαίου των ομόσπονδων κρατών. Ο βασικός κανόνας περιλαμβάνεται στο άρθρο 31 του Θεμελιώδους Νόμου: «Το ομοσπονδιακό δίκαιο υπερισχύει του δικαίου των ομόσπονδων κρατών». Η αρχή αυτή εφαρμόζεται ανεξάρτητα από την ιεραρχική τάξη των συγκρουόμενων κανόνων δικαίου. Έτσι, για παράδειγμα, ομοσπονδιακό κανονιστικό διάταγμα υπερισχύει του συντάγματος ομόσπονδου κράτους.

Επιπλέον, οι συγκρούσεις μπορούν να επιλυθούν με βάση την ιεραρχία των συγκρουόμενων κανόνων δικαίου. Η σχέση μεταξύ τυπικά ισότιμων κανόνων δικαίου καθορίζεται, κατά περίπτωση, λαμβανομένης υπόψη της ειδικότητας (*lex specialis*) ή της αρχαιότητας του κανόνα (*lex posterior*).

Νομικές βάσεις δεδομένων (με κατάλληλους συνδέσμους)

Νομοθεσία στο διαδίκτυο

Το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης (Bundesministerium der Justiz) και η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Δικαιοσύνης (Bundesamt für Justiz) παρέχουν στους ενδιαφερόμενους πολίτες δωρεάν πρόσβαση, μέσω του διαδικτύου, στο σύνολο σχεδόν της ισχύουσας ομοσπονδιακής νομοθεσίας. Δημοσιεύονται νόμοι και κανονιστικά διατάγματα στην εκάστοτε ισχύουσα μορφή τους. Το κέντρο τεκμηρίωσης της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Δικαιοσύνης μεριμνά για τη διαρκή ενοποίηση των εν λόγω νομικών πράξεων.

Οι κανόνες δικαίου στη γερμανική γλώσσα διατίθενται δωρεάν σε όλους τους προσφερόμενους μορφότυπους. Τα κείμενα νόμων που είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο δεν αποτελούν την επίσημη έκδοση. Αυτή είναι διαθέσιμη μόνο στην έντυπη έκδοση της Εφημερίδας Ομοσπονδιακής Νομοθεσίας.

Παρέχεται δωρεάν πρόσβαση;

Ναι.

Σε ποιες γλώσσες είναι διαθέσιμη η βάση δεδομένων;

Οι κανόνες δικαίου είναι διαθέσιμοι στα γερμανικά. Παρέχεται μεγάλος αριθμός μεταφράσεων στην αγγλική γλώσσα.

Ποια είναι τα κριτήρια αναζήτησης;

1. Αναζήτηση βάσει τίτλων

Μπορεί να διενεργηθεί έρευνα, περιοριζόμενη στις λέξεις του πλήρους ή σύντομου τίτλου και στα επίσημα αρκτικόλεξα όλων των διαθέσιμων κανόνων. Είναι δυνατή η χρήση δύο ειδών συνδέσμων:

Συμπλεκτικός σύνδεσμος (και):

Αναζήτηση εγγράφων στα οποία υπάρχουν όλες οι λέξεις της αναζήτησης.

Διαζευκτικός σύνδεσμος (ή):

Αναζήτηση εγγράφων στα οποία υπάρχει τουλάχιστον μία από τις λέξεις της αναζήτησης.

2. Αναζήτηση πλήρους κειμένου

Επιπλέον, μπορεί να πραγματοποιηθεί αναζήτηση με λέξεις-κλειδιά σε όλα τα διαθέσιμα νομοθετικά κείμενα. Και στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή η χρήση δύο ειδών συνδέσμων:

Συμπλεκτικός σύνδεσμος (και):

Αναζήτηση εγγράφων στα οποία υπάρχουν όλες οι λέξεις της αναζήτησης.

Διαζευκτικός σύνδεσμος (ή):

Αναζήτηση εγγράφων στα οποία υπάρχει τουλάχιστον μία από τις λέξεις της αναζήτησης.

Νομολογία στο Διαδίκτυο

Το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης (Bundesministerium der Justiz) και η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Δικαιοσύνης (Bundesamt für Justiz) δημοσιεύουν δωρεάν στο διαδίκτυο για τους ενδιαφερόμενους πολίτες επιλεγμένες αποφάσεις του Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου (Bundesverfassungsgericht), των ανώτατων ομοσπονδιακών δικαστηρίων και του Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Bundespatentgericht) από το 2010 και μετά. Οι αποφάσεις ανωνυμοποιούνται και δημοσιεύονται κατ' αρχήν ολόκληρες. Η βάση δεδομένων ενημερώνεται καθημερινά.
Οι αποφάσεις διατίθενται δωρεάν σε όλους τους προσφερόμενους μορφότυπους.

Παρέχεται δωρεάν πρόσβαση;

Ναι.

Σε ποιες γλώσσες είναι διαθέσιμη η βάση δεδομένων;

Οι αποφάσεις είναι διαθέσιμες στα γερμανικά.

Ποια είναι τα κριτήρια αναζήτησης;

1. «Απλή αναζήτηση»

Η συνήθης αναζήτηση (η λεγόμενη «απλή αναζήτηση») επιτρέπει την αναζήτηση στο πλήρες κείμενο όλων των δημοσιευμένων αποφάσεων της ενότητας «Bürgerservice» (υπηρεσίες προς τους πολίτες). Όπου είναι δυνατόν, στα δεδομένα που παρέχουν οι χρήστες αποδίδονται συγκεκριμένα μεταδεδομένα και οι τρόποι γραφής τυποποιούνται. Οι όροι αναζήτησης («κριτήρια αναζήτησης») εμφανίζονται μετά τη διενέργεια της αναζήτησης κάτω από το δελτίο αναζήτησης, μαζί με τον αριθμό των θετικών αποτελεσμάτων. Υπάρχει πεδίο εισαγωγής δεδομένων στο οποίο μπορούν να εισαχθούν σχεδόν όλα τα κριτήρια συγκεκριμένης αναζήτησης, όπως στην περίπτωση μηχανής αναζήτησης στο διαδίκτυο.
Ήδη κατά την εισαγωγή του όρου αναζήτησης, τα πιθανά θετικά αποτελέσματα προτείνονται αυτόματα σε λίστα. Αφού ο χρήστης αρχίσει την εισαγωγή του κριτηρίου αναζήτησης, το κείμενο και άλλοι όροι αναζήτησης παρέχονται μέσω της λίστας προτάσεων που δημιουργείται αυτόματα και μπορούν να μεταφερθούν απευθείας στο πεδίο αναζήτησης. Επιπλέον, το σύστημα αναγνωρίζει και εμφανίζει σφάλματα εισαγωγής δεδομένων. Η γρήγορη αναζήτηση ερμηνεύει τις εισαγωγές δεδομένων και προσφέρει εναλλακτικούς τρόπους γραφής μέσω της λίστας προτάσεων (λειτουργία «μήπως εννοείτε;»).
Εξ ορισμού, τα στοιχεία εισόδου συνδέονται με «και», χωρίς να χρειάζεται να εισαχθεί η λέξη «και» από τον χρήστη. Πραγματοποιείται αυτόματα αναζήτηση διασυνδέσεων των διαδοχικών κριτηρίων αναζήτησης που εισάγονται. Με την εισαγωγή των τελεστών «ODER» (ή) ή «OHNE» (χωρίς), ο χρήστης μπορεί να συνδέσει ή να αποκλείσει στοιχεία σε σχέση με τα ζητούμενα έγγραφα. Η σειρά εισαγωγής των όρων αναζήτησης διατηρείται στην παρουσίαση των όρων αναζήτησης. Οι συνδέσεις με «ODER» (ή) ή «OHNE» (χωρίς) εμφανίζονται διακριτά στον κατάλογο των όρων αναζήτησης.

2. «Εκτεταμένη αναζήτηση»

Η εκτεταμένη αναζήτηση παρέχει τη δυνατότητα συσχέτισης διαφορετικών κριτηρίων αναζήτησης μεταξύ τους σε σχέση με όλα τα έγγραφα.
Εκτός από την αναζήτηση πλήρους κειμένου, η εκτεταμένη αναζήτηση επιτρέπει και την αναζήτηση μεταδεδομένων με βάση τα ακόλουθα κριτήρια αναζήτησης:
Δικαστήριο
Στοιχεία αναφοράς του προτύπου
Ημερομηνία
Αριθμός πρωτοκόλλου/ECLI

Διοικητικές διατάξεις στο διαδίκτυο

Υπό την αιγίδα του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Εσωτερικών, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση, στο πλαίσιο κοινού έργου με τη juris GmbH, παρέχει δωρεάν στους ενδιαφερόμενους πολίτες εκτενή βάση δεδομένων με τις ισχύουσες διοικητικές διατάξεις των ανώτατων ομοσπονδιακών αρχών στο διαδίκτυο. Η βάση δεδομένων περιέχει «ζωντανά έγγραφα», δηλαδή οι ομοσπονδιακές υπηρεσίες επικαιροποιούν συνεχώς τα δημοσιευμένα έγγραφα. Οι αναθεωρημένες και νέες διοικητικές διατάξεις μπορούν να καταχωριστούν ανά πάσα στιγμή από τη juris GmbH.
Οι διοικητικές διατάξεις δεν αποτελούν κανόνες δικαίου. Οι διοικητικές διατάξεις αποτελούν αφηρημένους και γενικούς κανόνες της διοικητικής οργάνωσης, οι οποίοι εκδίδονται από ανωτέρους διοικητικούς φορείς ή ιεραρχικώς ανωτέρους υποκείμενων οργανισμών ή εκτάκτων υπαλλήλων και χρησιμεύουν για τον καθορισμό της οργάνωσης και της δράσης της διοίκησης. Λεπτομέρειες σχετικά με τις επιμέρους διοικητικές διατάξεις διατίθενται στον ιστότοπο του Ομοσπονδιακού Υπουργείου στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει το ρυθμιζόμενο θέμα.

Παρέχεται δωρεάν πρόσβαση;

Ναι.

Σε ποιες γλώσσες είναι διαθέσιμη η βάση δεδομένων;

Οι διοικητικές διατάξεις είναι διαθέσιμες στα γερμανικά.

Ποια είναι τα κριτήρια αναζήτησης;

1. Αναζήτηση βάσει τίτλων

Μπορεί να διενεργηθεί έρευνα, περιοριζόμενη στις λέξεις του πλήρους ή σύντομου τίτλου και στα επίσημα αρκτικόλεξα όλων των διαθέσιμων διοικητικών διατάξεων. Είναι δυνατή η χρήση δύο ειδών συνδέσμων:

Συμπλεκτικός σύνδεσμος (και):

Αναζήτηση εγγράφων στα οποία υπάρχουν όλες οι λέξεις της αναζήτησης.

Διαζευκτικός σύνδεσμος (ή):

Αναζήτηση εγγράφων στα οποία υπάρχει τουλάχιστον μία από τις λέξεις της αναζήτησης.

2. Αναζήτηση πλήρους κειμένου

Επιπλέον, μπορεί να πραγματοποιηθεί αναζήτηση με λέξεις-κλειδιά σε όλα τα διαθέσιμα νομοθετικά κείμενα. Και στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή η χρήση δύο ειδών συνδέσμων:

Συμπλεκτικός σύνδεσμος (και):

Αναζήτηση εγγράφων στα οποία υπάρχουν όλες οι λέξεις της αναζήτησης.

Διαζευκτικός σύνδεσμος (ή):

Αναζήτηση εγγράφων στα οποία υπάρχει τουλάχιστον μία από τις λέξεις της αναζήτησης.

Πύλη της ομοσπονδιακής κυβέρνησης και των ομόσπονδων κρατών για τη δικαιοσύνη

Το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης και οι διοικήσεις των ομόσπονδων κρατών παρέχουν στους ενδιαφερόμενους πολίτες νομοθετικά κείμενα στο διαδίκτυο. Ορισμένα από τα παρεχόμενα κείμενα παρέχονται επί πληρωμή. Τα κριτήρια αναζήτησης διαφέρουν μερικώς.

Άλλες νομικές βάσεις δεδομένων

Εφημερίδα Ομοσπονδιακής Νομοθεσίας (Bundesgesetzblatt)

Η Εφημερίδα Ομοσπονδιακής Νομοθεσίας δημοσιεύεται σε έντυπη μορφή και ηλεκτρονικά στον ακόλουθο σύνδεσμο:
https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav Verbindlich ist die gedruckte Fassung.

Ομοσπονδιακό δελτίο γνωστοποιήσεων

Η Ομοσπονδιακή Εφημερίδα (Bundesanzeiger) δημοσιεύεται ηλεκτρονικά στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://www.bundesanzeiger.de/pub/de/amtlicher-teil
Η ηλεκτρονική έκδοση είναι αυθεντική.

Σύστημα τεκμηρίωσης και πληροφόρησης για τις κοινοβουλευτικές δραστηριότητες

Τελευταία επικαιροποίηση: 05/05/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.